

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

IDEGENHONOS INVÁZIÓS FAJOK ELLENI FELLÉPÉS ÉS SZABÁLYOZÁSUK – SZAKMAI NAP

Földművelésügyi Minisztérium 2017. január 25.

FINANSZÍROZÁS

***Bokor Veronika, Marczin Örs
Természetmegőrzési Főosztály***

BEVEZETŐ

Az inváziós fajokkal kapcsolatos problémák kezelésére használható fejlesztési források:

- Célzott, csak inváziós fajok visszaszorítására fordítható források nincsenek (?);
- Természetvédelmi fejlesztések forrásai – *az inváziós fajok visszaszorítása visszatérő elem!*
  - 2007-2013: Környezeti és Energia OP (KEOP), közép-Magyarország OP (KMOP);
  - 2014-2020: Környezeti és Energiahatékonysági OP (KEHOP), Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP);
  - LIFE
  - Határon átnyúló együttműködési programok

Természetvédelmi fejlesztések (KEHOP, VEKOP)

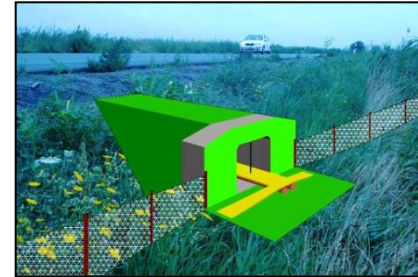
Közvetlen élőhely-fejlesztési és fajmegőrzési beavatkozások

- **Élőhely-fejlesztés:** *inváziós fajok visszaszorítása, leromlott állapotú vagy erősen átalakított élőhelyek rehabilitációja, rekonstrukciója, a vízháztartás, illetve a vízminőség javítását célzó beavatkozások stb.)*
- **Ökológiai kapcsolatok erősítése**
- **Fajmegőrzési beavatkozások**
- **Élettelen természeti értékek megőrzése**

A természetvédelmi kezelés infrastrukturális feltételeinek javítása (VEKOP keretében nem támogatható)

A természeti értékek megőrzését és fejlesztést, megalapozó stratégiai vizsgálatok

Natura 2000 bemutatási mintaprojektek

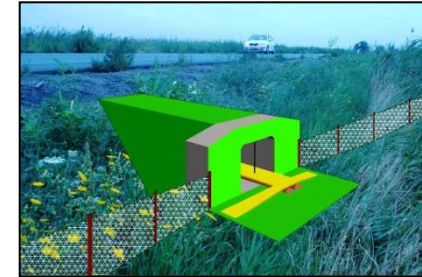
Természetvédelmi fejlesztések (KEHOP, VEKOP)

Célterületek:

- Védett természeti területek, Natura 2000 területek,
- A védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény hatálya alá tartozó védelemre tervezett természeti területek
- Egyéb természeti területek – csak indokolt esetben és mértékben (pl. táji léptékű élőhely-fejlesztés esetén)!

Kedvezményezettek:

- **Projektgazdák:** nemzeti parki igazgatóságok
- **Konzorciumi partnerek:** VÍZIG, erdészeti Zrt., civil szervezet, önkormányzat, egyetemek, kutató intézetek

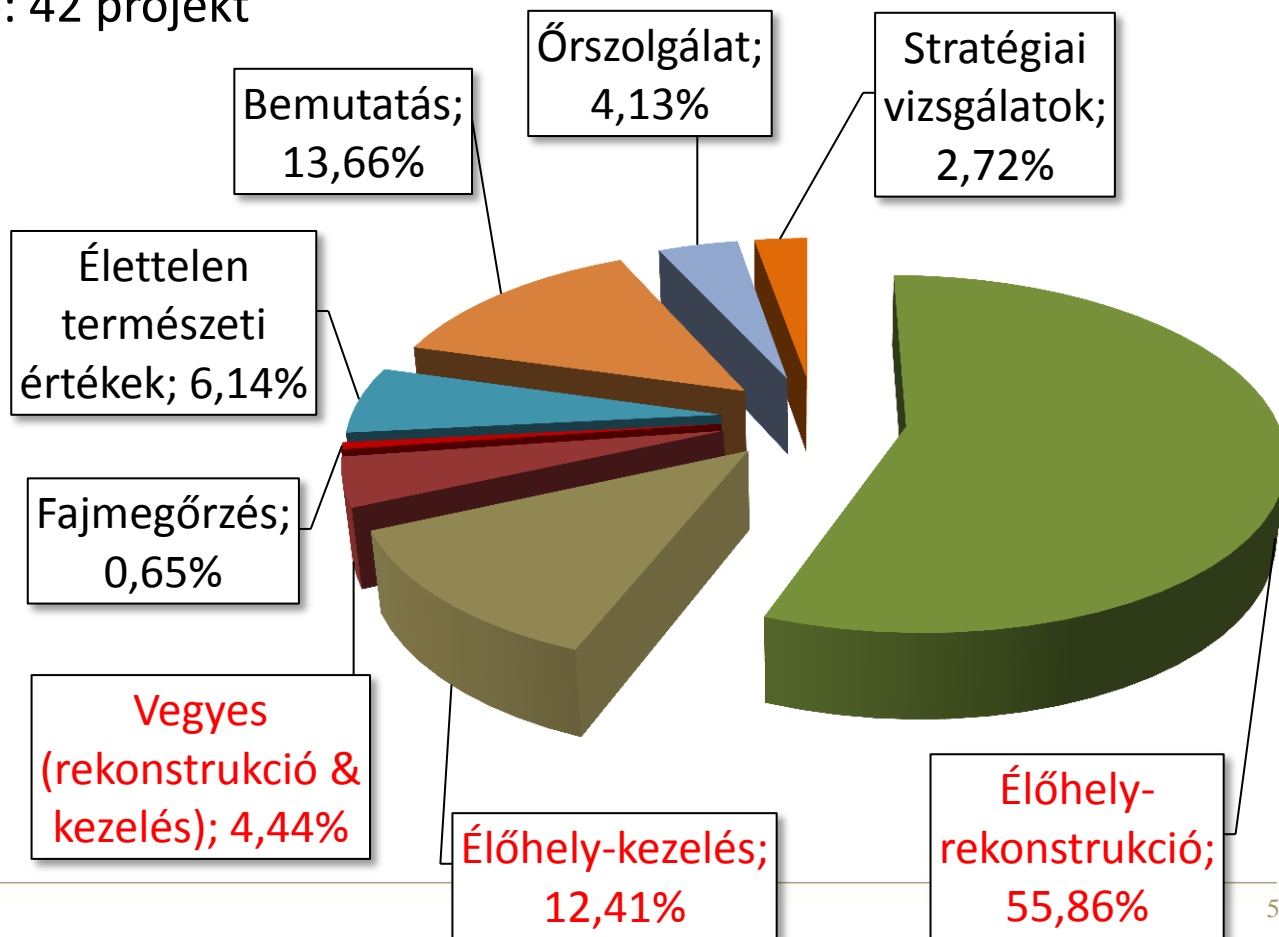

KEHOP, VEKOP természetvédelmi fejlesztések – források tematikus megoszlása

A források több mint 70%-a az élőhelyek helyreállítását és kezelését támogatja

Forrás: 37,7 - 39,2 Mrd. Ft (2014-2020) ~ 100 projekt

- élőhely-rekonstrukció: 42 projekt
- Kezelés: 12 projekt
- Vegyes : 4 projekt

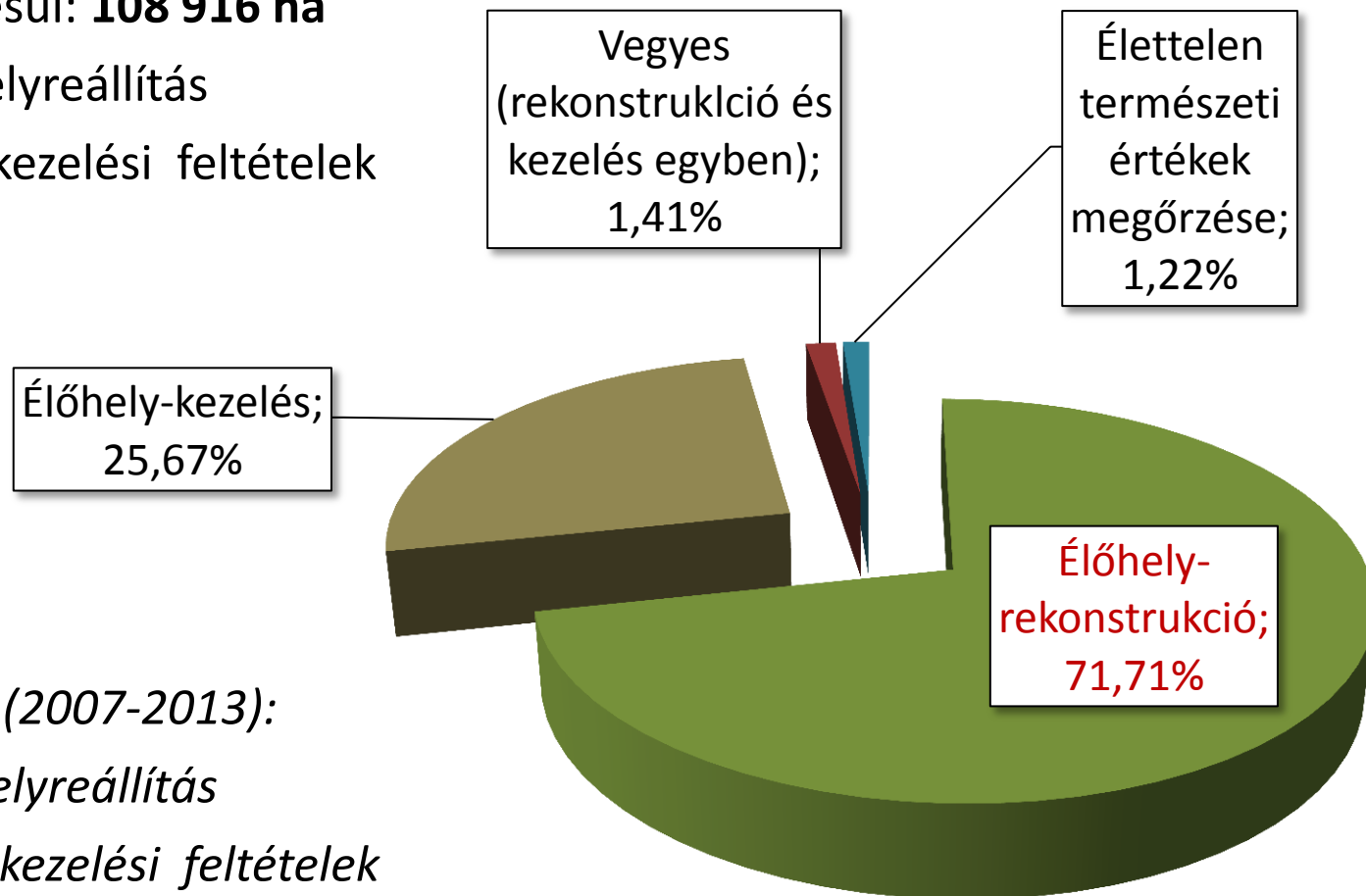
Az inváziós fajok
(döntően növények)
visszaszorítása
/terjedésük
megelőzése
domináns elem!

KEHOP, VEKOP természetvédelmi fejlesztések – eredmények

Cél: **legalább 100 000 ha** védett v. Natura 2000 terület helyreállítása/kezelése

Ebből jelenleg teljesül: **108 916 ha**

- 80 962 ha – helyreállítás
- 27 954 ha – a kezelési feltételek biztosítása

KEOP eredmények (2007-2013):

- 79 056 ha – helyreállítás
- 51 797 ha – a kezelési feltételek biztosítása

További lépések

- Az elmúlt időszak fejlesztési eredményeinek összegzése (KEOP, KEHOP, VEKOP, LIFE stb.)
- A 2020 utáni pénzügyi időszak szakmai előkészítése
  - Az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv frissítése - az inváziós fajok visszaszorítása az egyik prioritás-intézkedés;
  - A további élőhely-konstruktív beavatkozások célterületeinek azonosítása;
  - Konkrét (számszerűsíthető) célkitűzések az inváziós fajok visszaszorítására irányuló fejlesztések megalapozásaként?
- További projektek: LIFE, határon átnyúló együttműködési programok stb.

LIFE 2014-2020

- **Környezetvédelem (2 592,5 M. €) és Éghajlat-politika (864,2 M. €) alprogram**
- **A LIFE Környezetvédelem alprogram kiemelt területei:**
  - „**Természet és Biodiverzitás**”,
  - „Környezet és erőforrás-hatékonyság”
  - „**Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás**”
- **Többéves munkaprogram**
2014-2017 és 2018-2020 időszakokra
  - projekt témák hagyományos projektek esetén:
max. 2 választható

LIFE „Természet és Biodiverzitás” projekttemák

LIFE Természet - Madárv., élőhelyv. Irányelv

- **Natura 2000** területeken a jelölő élőhelyek/fajok term.véd-i helyzetének javítása.
- **Natura 2000** területeken a közösségi jelentőségű élőhelyek/fajok term.véd-i helyzetének javítása, ha a helyzetük **kedvezőtlen vagy rossz** (kedvező és ismeretlen helyzetű kivétel).
- **Priorizált Intézkedési Terv (PAF)** vagy a **biogeográfiai szemináriumok** keretében meghatározott fellépések megvalósítása.
- **Fajmegőrzési tervek** megvalósítása.
- A Natura 2000 hálózat támogatása érdekében az **inváziós fajokra irányuló fellépés megvalósítása.**

LIFE „Természet és Biodiverzitás” projekttemák

LIFE Biodiverzitás - EU Biodiverzitás stratégia 2020 (2., 3., 4. és 5. cél):

- **Ökoszisztémák és szolgáltatásaik fenntartása, a leromlott ökoszisztémák helyreállítása, zöld és kék infrastruktúra létrehozása.**
- **Veszélyeztetett fajok megőrzése**
  - Európai Vörös Lista / IUCN Vörös Lista
- **Az idegenhonos özönfajok elleni küzdelem fokozása:**
  - betelepítés megelőzése,
  - korai észlelés/gyors reagálás,
  - irtás/féken tartás.

LIFE „Környezetvédelmi Irányítás és Tájékoztatás”

Tudatosságnövelő kampányok:

- a Natura 2000-hálózatról
- a nagyragadozókról
- az EU Biodiverzitás Stratégiájáról
- a zöld infrastruktúráról
- az **inváziós fajokról**

2 nyertes projekt:

- LIFE ASAP - Alien Species Awareness Program (IT)
- LIFE ARTEMIS - Awareness Raising, Training and Measures on Invasive alien Species in forests (SI)

Tagállamok inváziós fajokra irányuló projektjei

<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm>

➤ **Természet:**
84 projekt

➤ **Biodiverzitás:**
5 projekt

The screenshot displays the 'ENVIRONMENT LIFE Programme' search interface. At the top, it features the European Commission logo and the text 'ENVIRONMENT LIFE Programme'. Below this is a navigation breadcrumb: 'European Commission > Environment > LIFE Programme'. A green search bar contains the text 'Search for LIFE Projects' and a 'LIFE HOME»' link. The main content area is divided into several filter sections:

- STRAND:** A dropdown menu with the text 'Please choose a strand:' and a selection of '--All--'.
- YEAR RANGE:** A section header.
- COUNTRIES:** A section header.
- THEMES:** This section is divided into 'Available themes:' and 'Selected themes:'. Under 'Available themes:', there is a dropdown menu with 'Biodiversity issues' selected, and a list of 'Available subthemes:' including 'Air pollutants', 'Air quality monitoring', and 'Noise pollution'. Under 'Selected themes:', there is a list with 'Biodiversity issues- Invasive species' selected. Navigation arrows are present between the two lists.
- KEYWORDS:** A section header.
- BENEFICIARY:** A section header.
- FREE TEXT:** A section header.
- FILTERS AND SORTS:** This section includes 'Sort by:' (Year) and 'Ordering:' (Descending) dropdowns, and 'and by:' (Project Reference) and 'Ordering:' (Ascending) dropdowns. Below these are checkboxes for 'Show only:' with options 'With results' and 'Awarded best'.

At the bottom right, there are two buttons: 'SEARCH' and 'CLEAR'.

Külföldi tapasztalatok: LIFE Potamo FAUNA (ES)

LIFE14 CAP/HU/000010

Cél: 11 közösségi jelentőségű édesvízi
állatfaj állományának megerősítése

- **Inváziós fajok elleni küzdelem:**

- rákok
- halak
- teknősök

http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=news_46_2002

További információk

Természetvédelem témakörben:
FM, Természetmegőrzési Főosztály

Érdiné dr. Szekeres Rozália,
Bokor Veronika,
Szatmári Adrienn
E-mail: lifenature@fm.gov.hu;

Általános információk:

www.lifepalyazatok.eu

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!

